

פרשת השבוע על-פי ה"פרי צדיק"

פרשת ויקהל

ה'תשע"ח, י"ג שבט, תשע"ח

ה'תשע"ח, י"ג שבט, תשע"ח

[א] ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'.

הוא על דרך שנאמר (בראשית מ"ט, א"ב) האספו ואגידה לכם וגו' הקבצו ושמעו וגו' ובבראשית רבה (צ"ח, ב) צוה אותן על המחלוקת אמר להם תהוון כולכון אסיפה אחת וכו' והיינו דאז יוכל להגיד להם אחרית הימים. וכן כאן שרצה להגיד להם מצות השבת וציווי מלאכת המשכן הקדים ויקהל משה שיהיו כולם אגודה אחת והוא על דרך מה שאמרו (סוף עוקצים) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר (תהלים כ"ט, י"א) ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. עוז לעמו יתן היינו תורה שבכתב דכתיב (משלי ב', ו) ה' יתן חכמה והוא עוז ותקיפות לישראל. ה' יברך ברכה היינו ריבוי השפעה בתורה שבעל פה (כמו שנתבאר פה מאמר ה')

וכן כתב בריש ספר הבהיר (סימן ג') ומפני מה התחיל התורה בכ' כמה דאתחיל ברכה ומגן דהתורה נקראת ברכה שנאמר (דברים י"ג, כ"ג) ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה ואין ים אלא תורה שנאמר (איוב י"א, ט') ורחבה מני ים עיין שם. וזה קאי על תורה שבעל פה שהיא ארוכה מארץ מדה שהתורה שבכתב אותיותיה מנויות וספורות ויש לה מדה ואין להוסיף עליה אף אות אחת. ואמר דזאת הברכה הוא רק על ידי השלום וכמו שאמרו (ברכות ס"ד.) תלמידי חכמים מרבים שלום וכו' ורב שלום בניך אל תיקרי בניך אלא בוניך קרא התלמידי חכמים במקום זה בוניך על שם שנקראו תלמידי חכמים בנאין שעוסקין בבנינו של עולם (שבת קי"ד.) דה' יתברך בטובו מחדש בכל יום מעשה בראשית על ידי חידוש הלכה שמחדש בכל יום וזה נמסר אחר מתן תורה לחכמים שהם מחדשין הלכות ואף שנראה שהחידושי הלכות בא במחלוקת וכמו שאמרו (קידושין ל') אפילו אב ובנו וכו' שעוסקין בתורה בשער אחד נעשים אויבים זה את זה וכו' מכל מקום מרבים שלום וכמו שאמרו (יבמות י"ד.) ללמדך שחיבה וריעות נוהגין זה בזה לקיים מה שנאמר (זכריה ח', י"ט) האמת והשלום אהבו. והיינו דאמת ושלום חד הוי כמו שכתב בספר הבהיר (סימן ק"צ) ובזוה"ק (ח"ג י"ב:) דאמת ושלום קשיר דא ברא. שכשמכוונין על דרך אמת אז יש ביניהם חיבה וריעות ושלום שכולם מכוונין לדבר אחד לדבר אמת ויודע שכנגדו גם כן מכוון להשיג האמת. וכן במתן

תורה כתוב (שמות י"ט, ב') ויחן ישראל וגו' שנדרש במכילתא (יתרו בחודש א') כאיש אחד בלב אחד ועל ידי זה זכו להוריד השכינה לארץ ולמתן תורה.

ושבת ברכת ה' היא תעשיר זו השבת (בראשית רבה י"א, א') והיינו שבשבת זוכין לברכה וריבוי בעשירות דתורה שבעל פה כמו שנתבאר כמה פעמים ובזוה"ק (ח"א מ"ד:) יום השביעי דא תורה שבעל פה דאיהו יום שביעי. והיינו מלכות פה תורה שבעל פה קרינן לה ולא יוכלו לזכות להברכה דתורה שבעל פה רק על ידי השלום כנ"ל. ועל כן הקדים להם לשבת שיקהלו כולם כאיש אחד. וכן המשכן הוא מקום שיצא משם האור דתורה שבעל פה על דרך מה שנאמר (ישעיה ב', ג') כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים דבר ה' זו הלכה כמו שאמרו בשבת (קל"ח:) וכן בבית המקדש היה לשכת הגזית שמשם יוצאה תורה לכל ישראל (סנהדרין פ"ו:) וזה שאמרו (ויקרא רבה כ"ד, ד') ברכה מציון שנאמר (תהלים קכ"ח, ה') יברכך ה' מציון. וכן כתוב (שם קל"ג, ג') על הררי ציון כי שם צוה ה' את הברכה. וכן הכהנים דכתיב (מלאכי ב', ד') כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפייהו. להם נמסר הברכה שעיקר הברכה הוא הריבוי בתורה שבעל פה שנמסר להם דכתיב (דברים י"ז, ט') ובאת אל הכהנים הלויים וגו'. ולכן הקדים לפרשת המשכן שהוא מקום להשראת שכינה וברכה צריבוי בתורה שבעל פה. ויקהל משה שקבצם שיהיו כולם כאיש אחד ועל ידי כן יוכלו לזכות לברכת הריבוי באור תורה שבעל פה. ואחר כך אמר להם השבת ומלאכת המשכן שהוא התורה שבעל פה שעל ידי זה עוסקין הבנינו של עולם שהוא המשכן לשכינה ותלמידי חכמים דמשתדלי באורייתא זוכין בכל ימי המעשה להברכה דתורה שבעל פה ובשבת כל ישראל כתלמידי חכמים ויכולים לזכות לתורה שבעל פה כשיהיה המכוון על דבר אמת ויהיו כאיש אחד בלב אחד שהוא השלום כלי מחזיק ברכה:

[ט] לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. בגמרא (שבת ע.) הבערה ללאו יצאת רבי נתן אומר לחלק יצאת. והנה למאן דאמר ללאו יצאת מובן דרק הבערה יצאת ללאו אבל למאן דאמר לחלק יצאת יש להבין למה יצאה מלאכת הבערה דייקא לחלק ולא מלאכה אחרת. אך בתיקוני זוהר (תיקון מ"ח) איתא זכאה מאן דנטר דירה לשבת דאיהו ליבא דלא אתקריב תמן עציבא דטחול וכעס דמרה דאיהו נורא דגיהנום דעלה אתמר לא תבערו אש וגו' דכל מאן דכעיס כאילו אוקיד נורא דגיהנום עיין שם. וכן הוא בזוה"ק פרשה זו (ר"ג סוף ע"ב) דקאי על אש גיהנום והענין כמו שאמרנו דכל שלש הקליפות הקנאה והתאוה והכבוד נקראו אש. הקנאה והכעס כתיב (אסתר א', י"ב) וחמתו בערה בו וכדומה והוא קליפת עשו הפסולת דיצחק שהוא אש גבורה דקדושה. והתאוה גם כן כתיב (הישע' ז, ד') כולם מנאפים כמו תנור בוערה מאופה ובגמרא (קידושין פ"א.) נפיק מיניה כי עמודא דנורא אמר ליה זוזי דאת נורא והוא קליפת ישמעאל פסולת ממדת חסד דקדושה דאברהם אבינו ע"ה וגם באהבה מצינו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו' רשפיה רשפי אש וגו' (שיר השירים ח', ו'ד') וכן הפסולת שהם חמדות ואהבות זרות נקראו אש. והגאון ידוע שטבע האש עולה למעלה. וכן חטא עבודה זרה שמסתעף מקליפת הגאון (כמו שנתבאר פה מאמר ח') יצר הרע דעבודה זרה גם כן מצינו (יומא ס"ט:) נפיק אתא כי גוריא דנורא מבית קודשי הקדשים וכו' עיין שם. וזה שאמרו (ברכות ח') תשע מאות ושלשה מיני מיתה וכו' הם גימטריא שלש פעמים אש הנ"ל שהם היפך החיים.

ובנגד זה בקדושה האבות הקדושים אברהם ויצחק אהבה ויראה דקדושה ויעקב השפלות כמו שנאמר (בראשית ל"ב, י"א) קטונתי וגו' ואיתא (בראשית רבה ע"א, א') כל מקום שנזכר דל עני ואביון בישראל הכתוב מדבר ועליו נדרש (שם ס"ח, ב') שאמר אשא עיני אל ההרים למלפני ולמעבדני מאין יבוא עזרי וכו' (ונתבאר עוד וירא סוף מאמר א' ושאר מקומות) והאש שלש קליפות הנזכר שהוא נורא דיצר הרע הוא גם כן נורא דגיהנום כמו שאמרו (בראשית רבה ו', ו') לא יום ולא גיהנום אלא אש שיוצא מגופן של רשעים וכו' רוחכם אש תאכלכם. ובשבת שהוא ש' רזא דתלת אבהן

השפלות כמו שנאמר (בראשית ל"ב, י"א) קטונתי וגו' ואיתא (בראשית רבה ע"א, א') כל מקום שנזכר דל עני ואביון בישראל הכתוב מדבר ועליו נדרש (שם ס"ח, ב') שאמר אשא עיני אל ההרים למלפני ולמעבדני מאין יבוא עזרי וכו' (ונתבאר עוד וירא סוף מאמר א' ושאר מקומות) והאש שלש קליפות הנזכר שהוא נורא דיצר הרע הוא גם כן נורא דגיהנום כמו שאמרו (בראשית רבה ו', ו') לא יום ולא גיהנום אלא אש שיוצא מגופן של רשעים וכו' רוחכם אש תאכלכם. ובשבת שהוא ש' רזא דתלת אבהן

